

Приложение № 2

Нормативна уредба в областта на КАВ и компетенции на местните власти

Законът за чистотата на атмосферния въздух (посл. изм. и доп., ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2019г.) регламентира основните задължения и компетенции на местните власти в разглежданата област, и по-конкретно:

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г.) Министерството на околната среда и водите провежда държавната политика по опазване чистотата на атмосферния въздух за осигуряване на устойчиво развитие.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Компетентни органи, отговорни за осигуряване чистотата на въздуха на територията на съответната община, са:

1. кметовете на общини и общинските съвети чрез извършване на действията по чл. 27, 28а, 29 и 30;

2. директорите на РИОСВ чрез извършване на действията по чл. 24, т. 1 и чл. 28, ал. 1;

3. органите на Министерството на вътрешните работи чрез извършване на действията по чл. 24, т. 2 и чл. 29;

4. органите на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез извършване на действията по чл. 24, т. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Общинските органи и регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол и управление на дейностите, свързани с осигуряване чистотата на въздуха на тяхната територия.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кметовете на общини и общинските съвети са отговорни за управлението на елементите на общинската инфраструктура и общинските дейности с цел осигуряване чистотата на въздуха.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) В случаите, когато в даден район общата маса на емисиите довежда до превишаване на нормите за вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух и на нормите за отлагания, кметовете на общини разработват и изпълняват програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл. 6. Програмите се приемат от общинските съвети.

(2) Кметовете на общини ежегодно до 31 март внасят в общинските съвети отчет за изпълнението на програмите по ал. 1 за предходната календарна година. Екземпляр от отчета се представя в съответната РИОСВ.

(3) Отчетът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на общината след одобрение от общинския съвет.

(4) Програмите по ал. 1 включват и: целите, мерките, етапите и сроковете за тяхното постигане; организациите и институциите, отговорни за тяхното изпълнение, средствата за обезпечаване на програмата, системата за отчет и контрол за изпълнението и системата за оценка на резултатите.

(5) В случаите, когато нивата на един или няколко замърсителя превишават установените норми, за които крайният срок за постигане е изтекъл, програмите по ал. 1 включват подходящи мерки, така че периодът на превишаване да бъде възможно най-кратък.

(6) Изпълнението на мерките от програмите по ал. 1 следва да доведе до ежегодно намаление на броя на превишенията на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите в случаите, когато те са над определените норми за качество на атмосферния въздух, регистрирани в пунктовете за мониторинг - част от Националната система за мониторинг на околната среда на територията на общината.

(7) Намалението по ал. 6 се оценява за предходната календарна година на база средната стойност на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите за последните три календарни години. Оценката се извършва от РИОСВ за всеки отделен пункт за мониторинг в срок до 30 април на текущата година.

(8) Изискването по ал. 6 се счита за изпълнено, когато ежегодното намаление е регистрирано във всеки отделен пункт за мониторинг на територията на общината.

(9) (В сила от 01.01.2020 г.) В случаите, когато изискването по ал. 6 не е изпълнено и не е постигнато намаление на броя на превишения на нормите за вредни вещества и на средногодишните нива на замърсителите, директорът на РИОСВ налага глоба, с изключение на случаите, когато неизпълнението е поради дейност на трето лице.

(10) Програмите по ал. 1 може да се коригират в случаите, когато са се променили условията, при които са съставени.

Чл. 28. (1) (Попр. - ДВ, бр. 49 от 1996 г., изм. - ДВ, бр. 85 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2006 г., в сила от 09.01.2007 г.) Министърът на околната среда и водите в рамките на своята компетентност, регионалните инспекции по околната среда и водите и общинските органи в рамките на своята компетентност съгласно чл. 19 могат да ограничават или да спират производствени и други дейности в случаите, когато:

1. видът и степента на замърсяването на атмосферния въздух от източника увеличават значително риска за човешкото здраве и за околната среда;
2. не се изпълняват предписанията по чл. 26;
3. не се спазват мерките от програмата по чл. 27.

(2) Ограниченията и спирането по ал. 1 се извършват със заповед на съответния орган и са в сила до отстраняването на причините, довели до издаване на заповедта.

Чл. 28а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) В случаите, когато видът и степента на замърсяване на атмосферния въздух увеличават значително риска за човешкото здраве и/или за околната среда или при непостигане на нормите по чл. 6, ал. 1, общинските съвети могат да приемат следните мерки:

1. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да създават зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на цялата община или на част от нея;
2. (изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да ограничават употребата на определени видове горива или уреди за отопление;
3. (доп. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) да ограничават движението на моторни превозни средства или на определени категории моторни средства.

(2) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Зоните с ниски емисии на вредни вещества могат да се въвеждат чрез налагане на мерки, забрани и ограничения, включително на мерките по ал. 1, т. 2 и 3.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Мерките по ал. 1 могат да бъдат включени в програмите по чл. 27, ал. 1 и в оперативните планове по чл. 30.

Забележка: В Допълнителните разпоредби на закона е дадено следното определение за нискоемисионна зона:

§33. "Зона с ниски емисии на вредни вещества" е част от територията на общината, в която са въведени ограничения за определени дейности с цел намаляване замърсяването на атмосферния въздух.

Чл. 29. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2000 г.) Общинските органи съгласувано с органите на Министерството на вътрешните работи организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед осигуряване качество на атмосферния въздух, отговарящо на установените норми за вредни вещества (замърсители) по чл. 6.

Чл. 41а. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Лице, което явно нарушава чистотата на атмосферния въздух чрез извършване на строителни или ремонтни дейности, дейности по разрушаване на сгради и транспортиране на насипни товари или строителни отпадъци и земни маси, се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобите или санкциите се налагат в двоен размер.

Чл. 41б. (Нов - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) (1) Актовете за установяване на нарушения по чл. 41а се съставят от длъжностни лица, оправомощени от кметовете на общините.

(2) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Събраните глоби и санкции по чл. 41а постъпват по бюджета на съответната община.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г.) (1) Кмет на община, който не разработи програмите по чл. 27, ал. 1 в срока, определен в наредбите по чл. 6, ал. 1, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кмет на община, който не внесе отчет за изпълнение на програмите по чл. 27, ал. 2 в определения срок, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 03.01.2019 г.) Кмет на община или длъжностно лице, които не изпълнят задълженията си по организиране на изпълнението на мерките в програмите по чл. 27, ал. 1 или в оперативния план по чл. 30, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Кмет на община, за която оценката по чл. 27, ал. 7 е показала, че няма намаление на регистрирания брой превишения на нормите за вредни вещества и/или на средногодишните нива на замърсителите и това се дължи на действие или бездействие от негова страна, в рамките

на компетенциите му, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) При повторно нарушение глобите по ал. 1 - 4 се налагат в двоен размер.

Наредба № 7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (ДВ. бр.45 /1999г. в сила от 01.01.2000 г.):

Чл. 8. (1) Оценката на КАВ чрез измервания за определяне нивата на съответните замърсители е задължителна в следните райони:

1. агломерации съгласно определението по § 1, т. 10 на допълнителната разпоредба;
2. райони, в които нивата на замърсителите са между съответните горни оценъчни прагове и установените норми;
3. райони, в които нивата на замърсителите превишават установените норми.

Чл. 31. (1) В районите по чл. 30, т. 1 и 2 се изготвят програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане на съответните норми в установените за целта срокове.

(2) Програмите по ал. 1 се изготвят от общинските органи, съгласувано със съответната РИОСВ, в съответствие с разпоредбите на чл. 27 ЗЧАВ.

(3) В районите по чл. 30, ал. 1, т. 1 и 2, в които е налице превишаване на установените норми за повече от един замърсител, се изработват комплексни програми за достигане на установените норми.

Чл. 32. (1) Програмите по чл. 31, ал. 1, включително комплексните програми по ал. 4 и оперативните планове за действие по ал. 5, се разработват в съответствие с: 1. комплексния подход за опазване на околната среда в нейната цялост от замърсяване; 2. действащото законодателство в областта на ОВОС; 3. действащите хигиенно-санитарни норми и изисквания; 4. действащото законодателство за безопасни и здравословни условия за труд.

Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за нивата (концентрациите) на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици (ФПЧ), олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух

Чл. 34 (1) В случаите когато за даден РОУ на КАВ не може да бъде осигурено достигането на нормите за нивата на азотен диоксид или бензин в рамките на установените срокове, определени съгласно Приложение 1, се допуска удължаване с не повече от 5 години на тези срокове за постигане на съответствие при условие, че се разработи съответната програма за достигане на нормите по чл. 27 ЗЧАВ, допълнена с информацията, посочена в раздел II на приложение № 15.

(2) Програмата по ал. 1 следва да осигури постигане на съответствие с нормите не по-късно от новия краен срок.

Чл. 37. (1) В РОУ на КАВ, в които нивата на един или няколко замърсителя превишават установените норми и/или нормите заедно с определените допустими отклонения от тях, се изготвят програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане на съответните норми в установените за целта срокове.

(2) Програмите по ал. 1 се изготвят от общинските органи съгласувано със съответната РИОСВ в съответствие с разпоредбите на чл. 27 ЗЧАВ.

(3) Програмите се разработват не по-късно от 18 месеца считано от датата на уведомяване от страна на РИОСВ на съответните общински органи за необходимостта от предприемане на необходимите мерки съгласно чл. 27 ЗЧАВ.

(4) В районите по ал. 1, в които е налице превишаване на установените норми за повече от един замърсител, се изготвят комплексни програми за достигане на установените норми за всеки отделен замърсител.

Чл. 38. (1) В случаите, когато нивата на един или няколко замърсителя превишават установените норми, за които крайният срок за тяхното постигане е изтекъл, програмите по чл. 37, ал. 1 включват подходящи краткосрочни мерки и като минимум информацията, посочена в раздел I от приложение № 15.

(2) Мерките в програмите по ал. 1 следва да са в съответствие с мерките за ограничаване на общите национални емисии съгласно Националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух и Програмата за прилагане на Директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации (ОВ, Специално българско издание от 2007 г., глава 15, том 07, стр. 210 - 230).

Чл. 40 (1) Програмите по чл. 37, ал. 1, включително комплексните програми по чл. 37, ал. 4 и оперативните планове за действие по чл. 39, ал. 1 се изработват в съответствие с:

1. комплексният подход за опазване на околната среда в нейната цялост от замърсяване;
2. действащото законодателство в областта на ОВОС;
3. действащите хигиенно-санитарни норми и изисквания;
4. действащото законодателство за безопасни и здравословни условия на труд;

(2) Съдържанието на програмите по ал. 1 следва да отговаря на условията на раздел I на Приложение № 15.

Чл. 41 (1) За изпълнение на програмите отговаря кметът на съответната община съвместно със заинтересуваните физически и юридически лица.

(2) Общинските органи съгласувано със съответната РИОСВ извършват контрол за изпълнение на програмите по чл. 37.

НАРЕДБА № 6 от 7 октомври 2019 г. за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление

Чл. 4. (2) При поискване от кметове на общини РИОСВ предоставя данни за нивата на ФПЧ10 за периоди, по-кратки от една година.

(3) Общините, за които се прилага наредбата, оповестяват данните по ал. 1 и 2 на интернет страниците си и на видно място в сградата на общината и кметствата.

(4) Общините ежегодно провеждат информационни кампании за задълженията на лицата, използващи дървесина за битово отопление.

Чл. 6. (4) Общините, за които се прилага наредбата, обявяват на интернет страниците си и на видно място в сградата на общината и кметствата изискванията към дървесината за битово отопление и начините и сроковете за съхранението ѝ.

Чл. 10. (1) Контрол по изпълнението на наредбата се осъществява от:

1. кмета на общината или оправомощени от него лица;

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

Приложение № 2 на Приложение № 1 към Решение № 204 по Протокол № 32/22.04.2021г.

л.6 от вс.л.6

(2) При извършването на проверки по използването на дървесина за битово отопление лицата и органите по ал. 1 могат да привличат представители на други компетентни ведомства.

Чл. 11. (1) Лицата и органите по чл. 10, ал. 1 ежегодно провеждат информационни кампании за задълженията, посочени в глава трета.

(2) По време на отоплителния сезон лицата и органите по чл. 10, ал. 1, в кръга на своята компетентност, извършват проверки на използваната за битово отопление дървесина с цел спазване на изискванията по чл. 6 и 7.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ/